

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพและความต้องการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 151 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 57 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 65 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 โรงเรียน โดยเลือกสุ่มแบบง่ายจำแนกตามขนาดโรงเรียน เทียบจำนวนจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด 2543, หน้า 81) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มโดยจำแนกโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

สำรวจจำนวนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 151 โรงเรียน แบ่งขนาดของโรงเรียนออกเป็นโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 28 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 50 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 56 โรงเรียน

ทำการสุ่มโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยเลือกผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ แห่งละ 4 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ครูผู้สอน

ผู้ที่ให้ข้อมูลได้แก่ครูในโรงเรียนนั้น ผู้ศึกษาได้ใช้ขนาดของโรงเรียนเข้ามาร่วมพิจารณาด้วยเพื่อให้เกิดการกระจายของกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่ให้ข้อมูล เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประกอบด้วยโรงเรียนหลายขนาดที่กระจายอยู่ทั้ง 3 อำเภอ และผลการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดังปรากฏในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนประชากรและประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ข้าราชการครู ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
		โรงเรียน	ครูผู้สอน
ขนาดเล็ก	65	56	56
ขนาดกลาง	57	50	150
ขนาดใหญ่	29	28	112
รวม	151	134	318

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพและความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของข้าราชการครูในโรงเรียน ในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อคำถาม แบ่งเป็น 2 หลักการ คือ

1. หลักการทำให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ และ ประสิทธิภาพในการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงาน จำนวน 43 ข้อ

2. หลักการทำให้บุคคลากรได้แสดงออกในความรู้ ทักษะ และ ประสิทธิภาพในการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงาน จำนวน 43 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามส่วนนี้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) ชนิด 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับมาก

3 หมายถึง มีการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับน้อย

1 หมายถึง มีการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงาน

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตของข้อคำถามและสร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา

3. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาตามผลการสังเคราะห์จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการศึกษาและมีความสอดคล้องกับแนวคิดของชอร์ทและเกรย์ (Short & Greer) ซึ่งใช้เป็นกรอบแนวคิดแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อดำเนินการในลำดับต่อไป

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญดังรายนามต่อไปนี้

4.1 รศ.ดร. ฉลอง ชาติรุประชีวิน รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครสวรรค์

4.2 ผศ.อรรถวุฒิ จารุสาธิต ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

4.3 ดร.จิตติมา วรรณศรี อาจารย์ภาควิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัย นครสวรรค์

4.4 นายชูชาติ คุ่มพวง ผู้อำนวยการโรงเรียนเนินมะปรางศึกษาวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

4.5 นางบุปผา ชุมพร่อง ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนเนินมะปรางศึกษาวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

5. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าตรงกันของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยใช้สูตรค่า IOC (Index of congruence)

5.1 นำข้อคำถามและเนื้อหาของจุดประสงค์ของการสร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

0 แทน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

- 1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์

5.2 รวบรวมสรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุงแก้ไขและหาความสอดคล้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item- Objective Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงและแก้ไข เพิ่มเติมตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ปรับปรุงและแก้ไขอีกครั้งให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยมีผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.8 - 1 (ผลการวิเคราะห์แสดงในภาคผนวก)

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ Try Out กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เกี่ยวกับสภาพและความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 43 ข้อ

7. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ .94 (รายละเอียดผลการวิเคราะห์แสดงในภาคผนวก)

8. นำแบบสอบถามเสนอต่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูของโรงเรียน
2. ผู้ศึกษาทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์แนบไปพร้อมกับหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อได้มอบหมายให้ครูในแต่ละโรงเรียนดำเนินการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้บริหารโรงเรียนรวบรวมส่งข้อมูลแบบสอบถามที่ล็อกเกอร์รับเอกสารของโรงเรียน เนินมะปรางศึกษาวิทยา ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2
4. แบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียน จำนวน 318 ฉบับ ได้รับคืนมาจริง จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 91.5 มาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์
5. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาเฉลี่ย \bar{X} และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีเกณฑ์แปลผลดังนี้
 - 4.50 - 5.00 หมายความว่า มีสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับมากที่สุด
 - 3.50 - 4.49 หมายความว่า มีสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับมาก
 - 2.50 - 3.49 หมายความว่า มีสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายความว่า มีสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณระดับ
น้อย

1.00 - 1.49 หมายความว่า มีสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณระดับ
น้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการการเสริมสร้างพลัง
อำนาจการทำงานของคุณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาเฉลี่ย \bar{X} และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีเกณฑ์แปลผลดังนี้

4.50 - 5.00 หมายความว่า มีความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณ
ระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายความว่า มีความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณ
ระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายความว่า มีความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณ
ระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายความว่า มีความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณ
คุณระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายความว่า มีความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณ
ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) SD